

Република Србија
ВРХОВНИ КАСАЦИОНИ СУД
Рев 2244/2015
10.03.2016. године
Београд

У ИМЕ НАРОДА

Врховни касациони суд, у већу састављеном од судија: Снежане Андрејевић, председника већа, Бисерке Живановић и Споменке Зарић, чланова већа, у парници тужиоца М.С. из Л., кога заступа Д.М., адвокат из Л., против тужене Републике Србије - Министарство правде - Виши суд у Лесковцу, коју заступа Државно правобранилаштво, Одељење у Лесковцу, ради накнаде штете, одлучујући о ревизији тужиоца изјављеној против пресуде Апелационог суда у Нишу Гж 1281/15 од 23.09.2015. године, у седници одржаној 10.03.2016. године, донео је

ПРЕСУДУ

ОДБИЈА СЕ као неоснована ревизија тужиоца изјављена против пресуде Апелационог суда у Нишу Гж 1281/15 од 23.09.2015. године.

Образложење

Пресудом Вишег суда у Лесковцу П 45/14 од 06.07.2015. године, ставом првим изреке, делимично је усвојен тужбени захтев тужиоца и тужена је обавезана да тужиоцу на име накнаде нематеријалне штете за претрпљене душевне болове због неоснованог лишења слободе и боравка у притвору у трајању од 248 дана и повреде части и угледа, слободе и права личности, исплати износ од 500.000,00 динара, као и да на име трошкова парничог поступка тужиоцу исплати укупно 118.600,00 динара, све са законском затезном каматом на наведене износе почев од 06.07.2015. године, до исплате. Ставом другим изреке, одбијен је као неоснован тужбени захтев у делу којим је тужилац тражио да се тужена обавезе да му на име накнаде нематеријалне штете за претрпљене душевне болове због неоснованог лишења слободе и боравка у притвору у трајању од 248 дана и повреде части и угледа, слободе и права личности исплати преко досуђеног, а до траженог износа од укупно 4.960.000,00 динара, заједно са законском затезном каматом почев од дана пресуђења, до исплате. Ставом трећим изреке одбијен је као неоснован тужбени захтев у делу којим је тражено да се тужена обавезе да тужиоцу на име накнаде нематеријалне штете за претрпљени страх исплати 500.000,00 динара, са законском затезном каматом почев од дана пресуђења, до исплате.

Апелациони суд у Нишу је пресудом Гж 1281/15 од 23.09.2015. године одбио као неосновану жалбу тужиоца и потврдио пресуду Вишег суда у Лесковцу

П 45/14 од 06.07.2015. године у ставу другом и трећем изреке, као и у погледу одлуке о трошковима, садржане у ставу првом изреке.

Против правноснажне пресуде донете у другом степену тужилац је благовремено изјавио ревизију, због погрешне примене материјалног права.

Врховни касациони суд је испитао побијану пресуду у смислу члана 408. Закона о парничном поступку ("Службени гласник РС" бр. 72/11,...55/14) и оценио да ревизија није основана.

У спроведеном поступку није учињена битна повреда одредаба парничног поступка из члана 374. став 2. тачка 2. Закона о парничном поступку, на коју ревизијски суд пази по службеној дужности, а на друге битне повреде се ревизијом посебно не указује.

Према чињеничном стању утврђеним нижестепеним пресудама, против тужиоца као осумњиченог је вођен кривични поступак пред Вишим судом у Лесковцу у предметима Ки 126/10 и К 14/12, због постојања сумње да је извршио кривично дело неовлашћена производња и стављање у промет опојних дрога из члана 246. став 1. КЗ, у вези члана 33. КЗ. Решењем истражног судије Вишег суда у Лесковцу Ки 126/10 од 05.08.2010. године тужиоцу је одређен притвор, који му је укинут решењем К 140/10 од 08.04.2011. године. Од тренутка лишења слободе 03.08.2010. године до укидања притвора 08.04.2011. године тужилац је у притвору провео укупно 248 дана. Правноснажном пресудом Вишег суда у Лесковцу К 14/12 до 12.10.2012. године тужилац је на основу члана 355. став 2. Закона о кривичном поступку ослобођен оптужбе да је извршио кривично дело из члана 246. став 1. КЗ, које му је оптужним актом стављено на терет. Тужилац је рођен 1978. године, у време лишења слободе је био незапослен, нежењен је и живи у заједничком домаћинству са мајком и сестром. Раније је осуђиван због извршења истоврсног кривичног дела, те је одмах након укидања притвора започео са издржавањем једне јединствене казне затвора, по претходно извршеном спајању казне. Вештачењем од стране вештака неуропсихијатра утврђен је интензитет и дужина трајања душевних болова и страха за време боравка у притвору, као и након изласка из притвора, током трајања судског поступка и по правноснажном окончању поступка. Постојање трајног душевног обољења код тужиоца није утврђено. Тужилац се обраћао Министарству правде Републике Србије ради накнаде нематеријалне штете у вансудском поступку, али његов захтев није разматран од стране надлежне комисије Министарства.

Полазећи од овако утврђеног чињеничног стања, нижестепени судови су правилном применом материјалног права садржаног у одредбама члана 200. Закона о облигационим односима одлучили делимичним усвајањем тужбеног захтева.

По оцени Врховног касационог суда, одлука о тужбеном захтеву донета је правилном применом критеријума из члана 200. Закона о облигационим односима, који су релевантни за одређивање правичне новчане накнаде за претрпљену нематеријалну штету у виду повреде права личности. Супротно наводима ревизије, време трајања лишења слободе, односно број дана које је

оштећени неосновано провео у притвору није једина околност од које зависи висина правичне новчане накнаде због повреде права личности проузроковане неоснованим лишењем слободе, већ се приликом одмеравања правичне накнаде нематеријалне штете, поред временског трајања лишења слободе, цени низ објективних и субјективних околности као што су тежина и природа кривичног дела које је оштећеном стављено на терет, услови у притвору, године живота и породично стање оштећеног, углед који је оштећени раније уживао у својој средини, однос средине према њему после лишења слободе, те низ других околности које могу утицати на природу, тежину и трајање душевних болова због неоснованог лишења слободе. У овом случају, досуђени износ од 500.000,00 динара, и по оцени ревизијског суда, представља примерену сатисфакцију тужиоцу, имајући у виду све околности случаја, природу новчане накнаде и интензитет и дужину трајања душевних болова које је тужилац трпео због неоснованог лишења слободе у трајању од 248 дана, док би се досуђивањем накнаде у већем износу од наведеног погодовало тежњама које нису спојиве са природом и друштвеном сврхом којој накнада служи. Стога је нижестепеним пресудама тужбени захтев у делу којим је, преко досуђеног, тражена исплата новчане накнаде нематеријалне штете у износима од још 4.460.000,00 динара за претрпљене душевне болове због повреде права личности и још 500.000,00 динара за претрпљени страх, правилно одбијен као неоснован, док супротни наводи ревидента нису основани. За своју одлуку у наведеном делу нижестепени судови дали су јасне, потпуне и правилне разлоге, које прихвата и ревизијски суд.

Из наведених разлога, Врховни касациони суд је ревизију тужиоца одбио као неосновану и на основу члана 405. став 2. Закона о парничном поступку одлучио да ревизијску одлуку детаљно не образлаже, имајући у виду да се у ревизији понављају жалбени наводи које је другостепени суд правилно оценио, а образлагањем ревизијске одлуке не би се постигло ново тумачење права, нити допринело уједначеном тумачењу права у примени института накнаде нематеријалне штете због повреде права личности.

Председник већа - судија

Снежана Андрејевић,с.р.